

flaget gaar i Udvalg, og en Omlægning saa vil komme paa Tale, skal jeg tillade mig allerede nu at henlede Thingets, Udvalgets og den ærede Finanzministers Opmærksomhed paa et Statsobjekt, vi have her i Landet, og som vi ubetinget enten nu eller senere maa komme ind paa at frigjøre for Stat, nemlig Sukkeret. Jeg sigter ikke alene til, at Sukkeret er et udmærket Næringsmiddel, der bruges ogsaa af de Smaa i Samfundet, men jeg sigter særlig til, at der her i Landet er ved at arbejde sig en Industri frem, som kan blive af overordentlig stor Betydning for Landet, vittnod af langt større Betydning, end de fleste nu tænke sig, og det er Frugtabindustrien. Der er jo det mærkelige Forhold her i Landet, at for visse Frugtarters Vedkommende er der ikke et Land i Verden, der egner sig saa godt for Dyrningen deraf som vort. Skulle vi ikke tage Hensyn dertil? Naar Danmark egner sig i særlig Grad til en vis bestemt Bedrift, have vi saa Raad til at forhindre en saadan Bedrift i at komme frem? Men vi forhindre fuldstændig Frugtabindustrien i at udvikle og brede sig og blive af nogen Betydning for Befolkningen, saalænge vi fastholde Sukkertolden. Det maa jo være Formaalet, at vi forvandle vore egne Produkter, før vi sende dem til de fremmede Markeder, men det er en Umulighed i denne Industri, saalænge vi have Sukkertolden, idet vi næppe kunne gjøre Noget omhelst til Forædling af vore Frugter uden Sukker, og skulle vi først betale 10—12 Dre i Skat af vort Sukker, saa kunne vi ikke paa Udlandets Marked konkurrere med de udenlandske Fabriker. Men selv om vi nu kunne blive enige om dette, selv om den ærede Finanzminister vil gaa ind paa, at vi slette Sukkertolden mod at betale en Olfat, saa vil der dog, tror jeg nok, ophobe sig andre store Vanskeligheder for en saadan Lovs Vedtagelse, og det er dette, jeg vil paapege til Slutning. Saa kommer jo nemlig netop det store Hovedspørgsmaal: Hvormeget kunne vi vente, der vil komme ind gennem en Olfat? Den Beregning, den ærede Finanzminister foretager, har han opstillet i Motiverne til det foreliggende Forslag, men ligesom den ærede foregaaende Taler tror jeg ikke, disse Beregninger holde Stik, og efter den Maade, hvorpaa den ærede Finanzminister beskriver Landets Indtægter, ville alle, selv den ærede Finanzminister, kunne forstaa, at et dansk Folkething ikke kan være med til at bevilge ham en eneste Dre mere i Indtægt, end der allerede er. Han vil ikke med nogen omhelst Tvivl kunne forlange det af os, ja, jeg kunde næsten sige, at han ikke en Gang kan tænke paa at ønske det af os,

da han vil kunne forstaa, at det er en Umulighed for os at lade flere Penge tilflyde Statskassen efter den Maade, hvorpaa Pengene øses ud til disse efter min Mening unyttige Formaal. Med god Villie fra alle Sider kunde man dog vist komme ud over dette Spørgsmaal. Man kunde jo, som det tidligere har været paa Tale her i Thinget, sætte flere todbpligtige Positioner op og sige, at Tolden kunde svinde helt eller delvis, alt efter det Beløb, der kom ind. — Jeg vilde altsaa finde det urigtigt, om Folkethinget ikke vilde tage det foreliggende Forslag som Forhandlingsgrundlag, om end ikke som et Grundlag, der godt kan bruges lige strax, da vi jo ikke kjende den ærede Finanzministers og Landstingets Mening om flere af de her omhandlede Forhold. Dette Spørgsmaal om en Ol- og Brændevinsbeskatning er ogsaa et Spørgsmaal, som det overfor Befolkningen er blevet nødvendigt for Folkethinget at tage Standpunkt til, fordi der paa saa mange Maader er knyttet Interesser og Forhaabninger dertil og er reist Modstand derimod. Det er derfor paa Tide, at vi faae Klarhed, hvorledes vi her i Thinget stille os til det foreliggende Forslag. Da hvis der fra den ene og den anden Side, fra Regjeringens og Landstingets Side, vises os en retfærdig Imødekommenhed, saa anser jeg det ikke for umuligt, at der en Gang i Tiden, i denne Samling bliver det sikkert ikke, kan komme Noget ud deraf, selv om det i de fleste Retninger maasse bliver det Modsatte af, hvad den ærede Minister har foreslaaet.

S. Solm: I det Hele kan jeg slutte mig til de Betragtninger, der ere fremkomne fra det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Tauber). Men der er dog endnu en enkelt Side af denne Sag, som jeg mener bør drages særlig frem, og det er det store Spørgsmaal, hvorvidt vi skulle gaa videre med indirekte Beskatning end hidtil, eller blive staaende eller gaa lavere ned. Jeg tror, at vi der staa ved et meget vigtigt Punkt. Under hele den Konflikt, der har været mellem det nuværende Ministerium og Folkethinget, har der væsentlig været tre store Spørgsmaal, der have ligget os imellem: Forsatningsspørgsmaalet, Beskatningsspørgsmaalet og Statsspørgsmaalet. Vi vide, hvorledes Regjeringen har stillet sig med Hensyn til Forsatningsspørgsmaalet; vi vide, at den der har gennemført sin Villie paa flere Punkter imod Folkethingets Beslutninger. Vi vide, at den med Hensyn til Beskatningsspørgsmaalet har stillet sig paa samme Maade og bygget sin Fæstning trods Folkethingets Beslutninger.